

DELTALIHAS

Katariina Lige

Radiooloogia arst-resident IV aasta

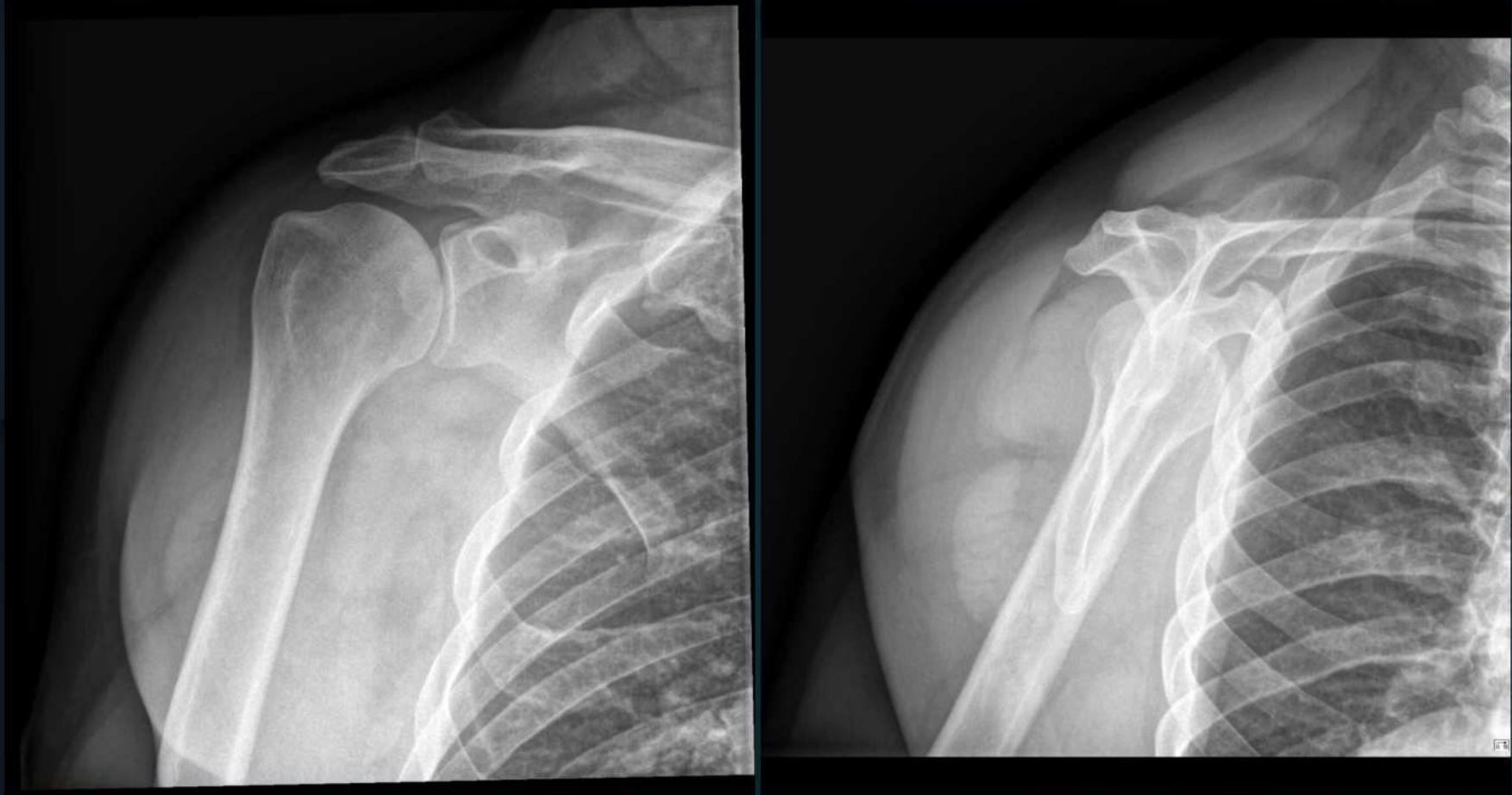

Deltalihas on õlalihastest suurim, kuid saab tihti vähe tähelepanu.

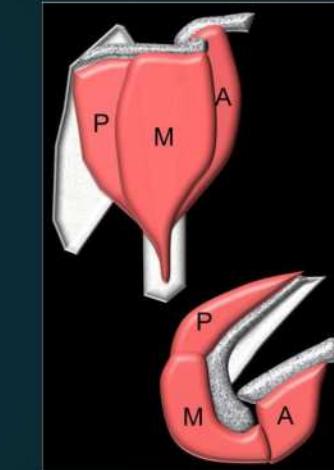
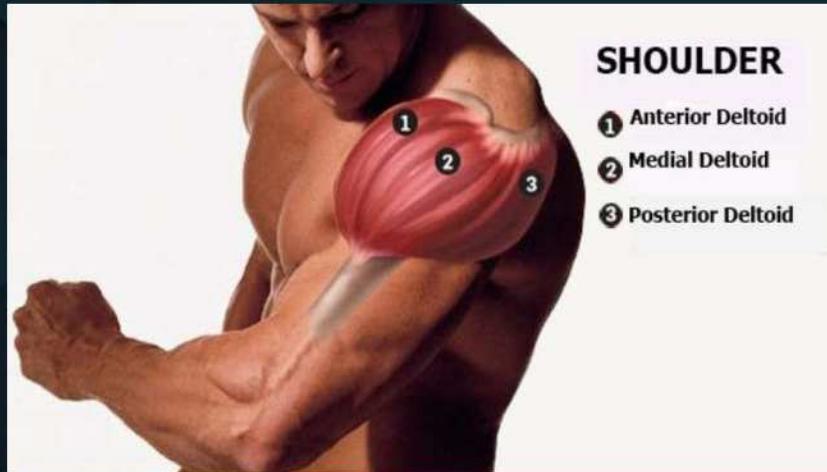
Deltalihas koosneb kolmest eristatavast osast ja selle põhiline funktsioon on õla abduksioon ja õlavarreluupea stabiliseerimine.

ANATOMIA & FUNKTSIOON

Deltalihas röntgenuuringul - norm

KINNITUSED

Eesmine osa – rangluu lateraalne 1/3

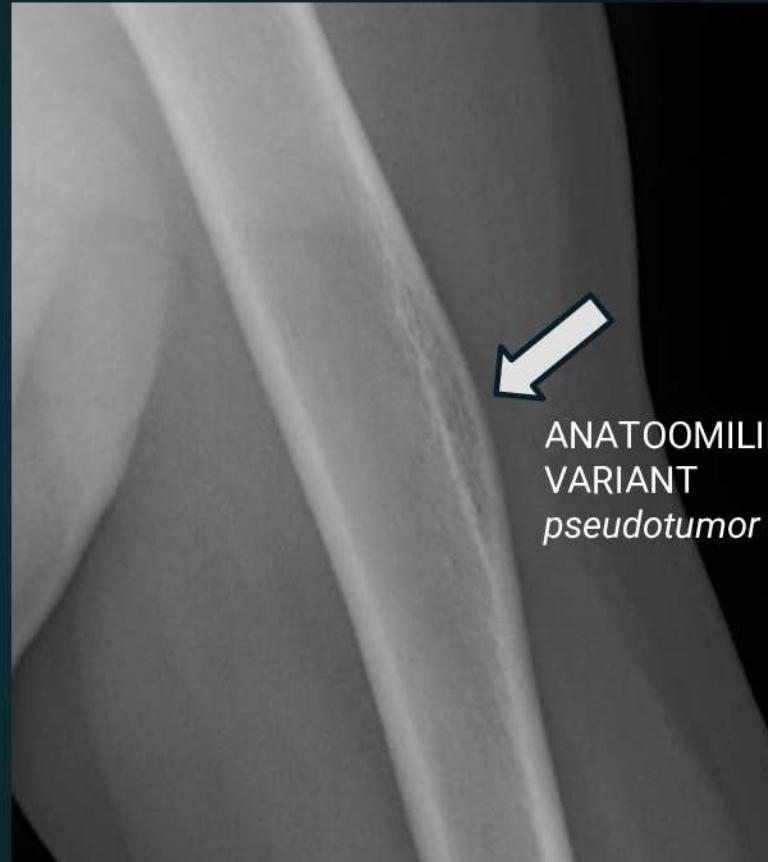
Keskmine osa – akroomion

Tagumine osa – abaluu hari

Ölavarreluu proksimaalne lateraalne osa
tub. deltoideus

45 a. mees. Vasakul õlavavarrel lokaalne valutu väljavõlvumus

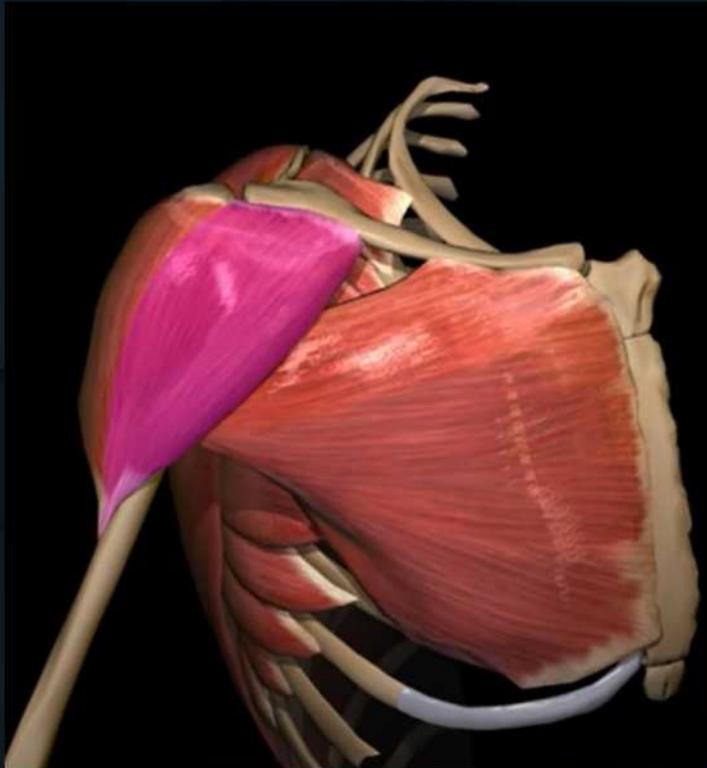

Pseudotumor deltoideus

Võib välja näha väga erinev,
kuid alati deltalihase
distaalses kinnituskohas.
Beniigne muutus. Ei vaja
lisauuringuid.

EESMINE EHK KLAVIKULAARNE OSA

FLEKTSIOON

SISEROTATSIOON

KESKMINNE EHK AKROMIAALNE OSA

ABDUKTSIOON

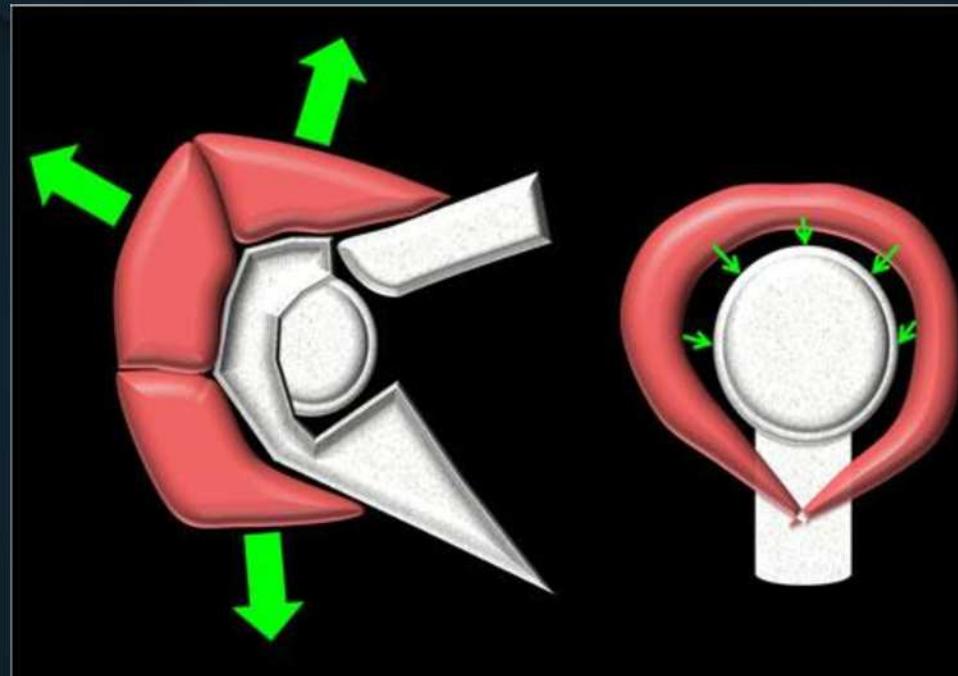
TAGUMINE EHK SPINAALNE OSA

EKSTENSIÖON

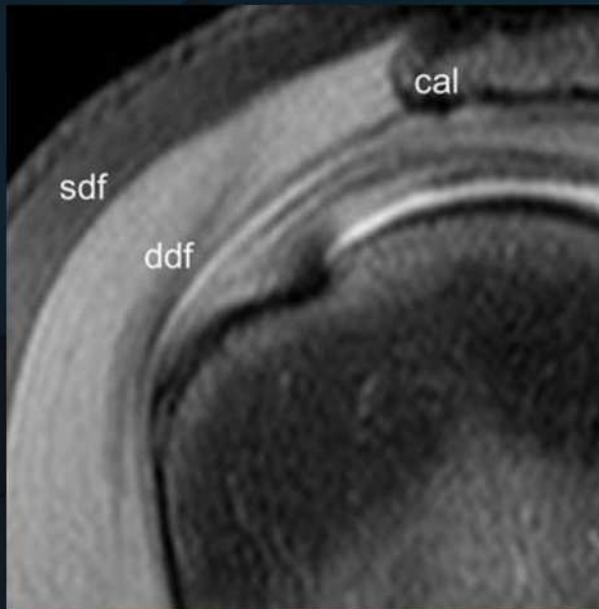

VÄLISROTATSIÖON

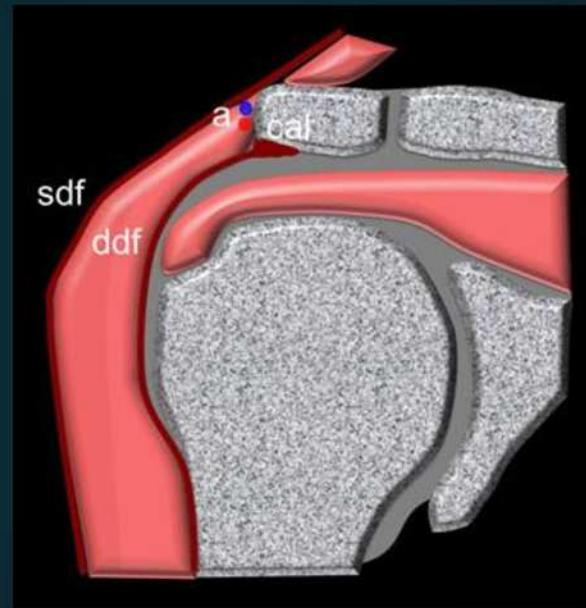

Deltalihas tervikuna STABILISEERIB abduksioonil õlavarreluupead

DELTALIHASE FASTSIA

*sdf – superficial deltoid fascia
ddf – deep deltoid fascia
cal – coracoacromal ligament*

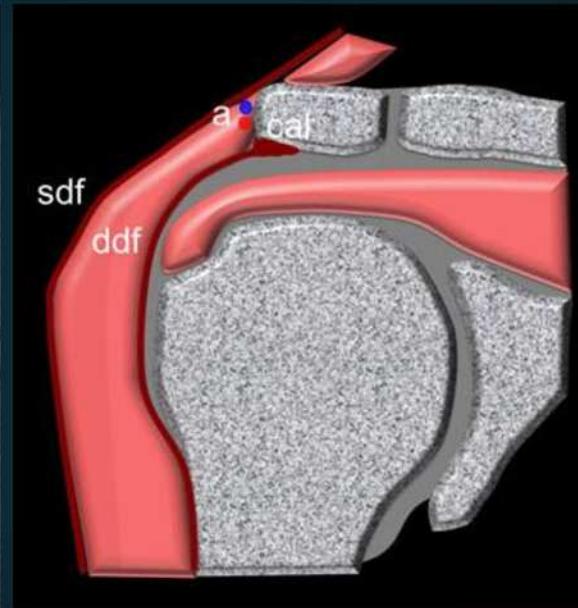
a – acromial vessels

DELTA FASTSIAD:

Pindmine fastsia jätkub
trapetsiuse lihase fastiana

Sügav fastsia läheb üle
korakoakromiaal ligamendile

DELTALIHASE FASTSIA

a – acromial vessels

Akromiaalsed veresooneid
jooksevad mööda deltalihase
enteesi.

Ei ole kinnituskoha osaline
rebend.

KÕÖLUSED

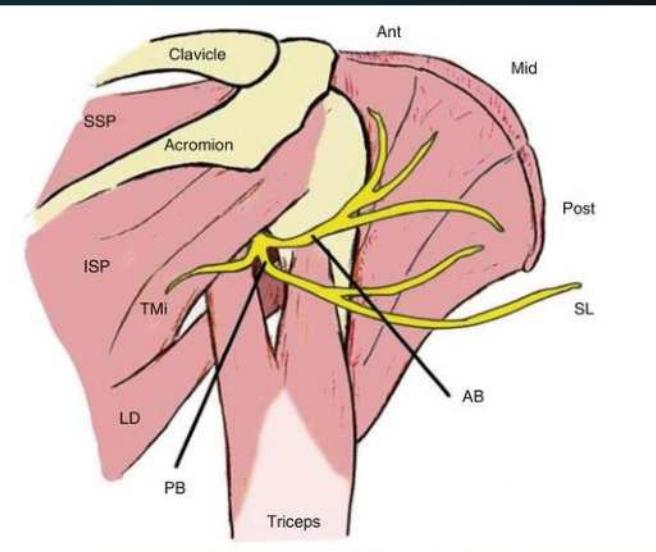
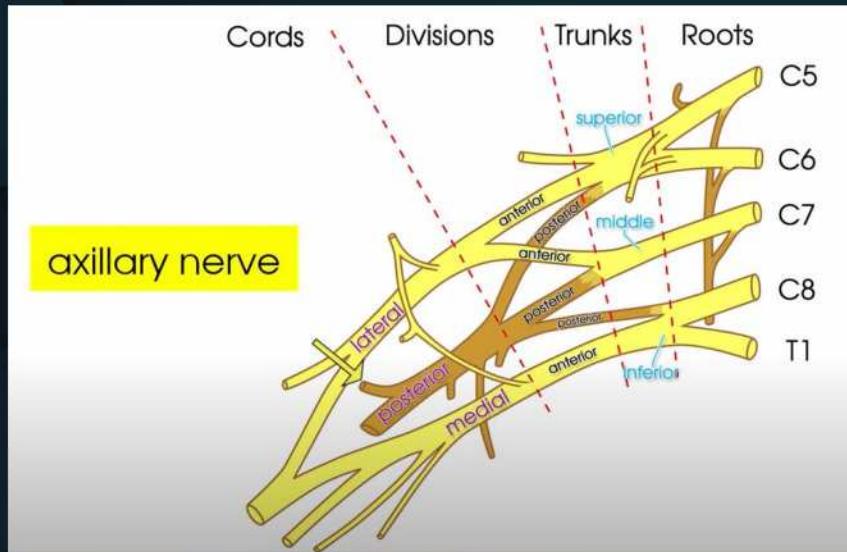
LIHASESISED KÕÖLUSED:

6 proksimaalset

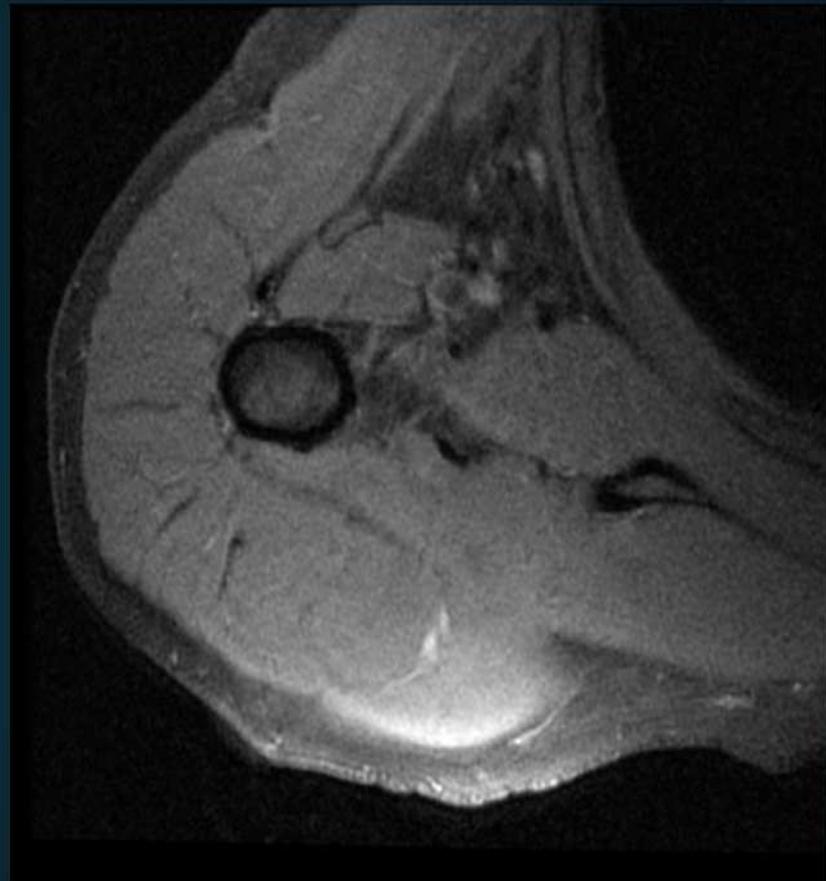
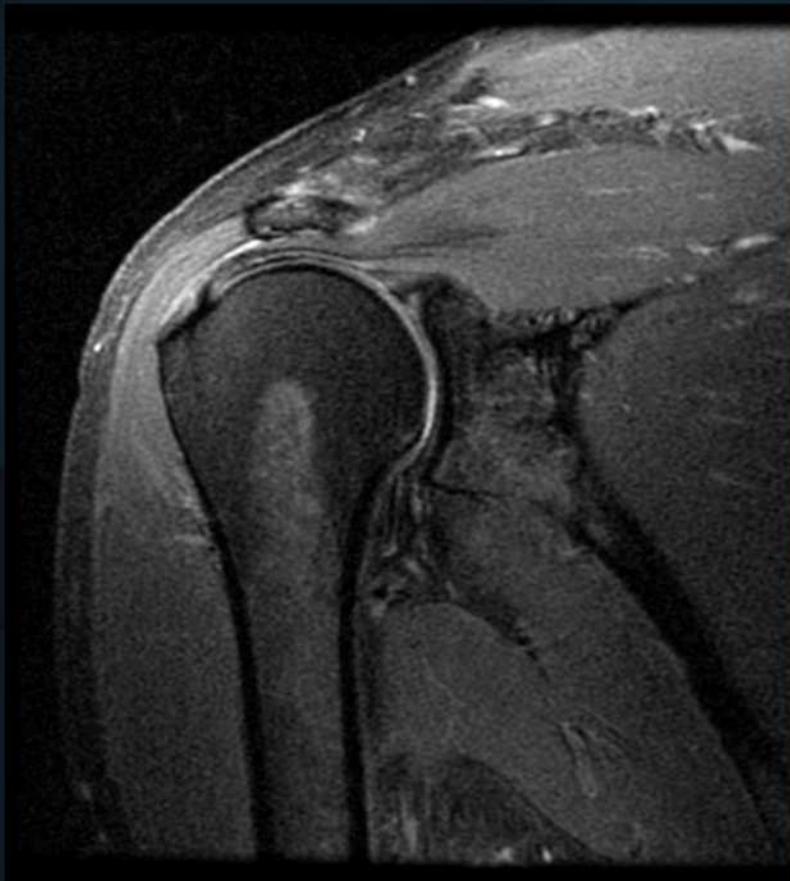
3 distaalset

INNERVATSIOON

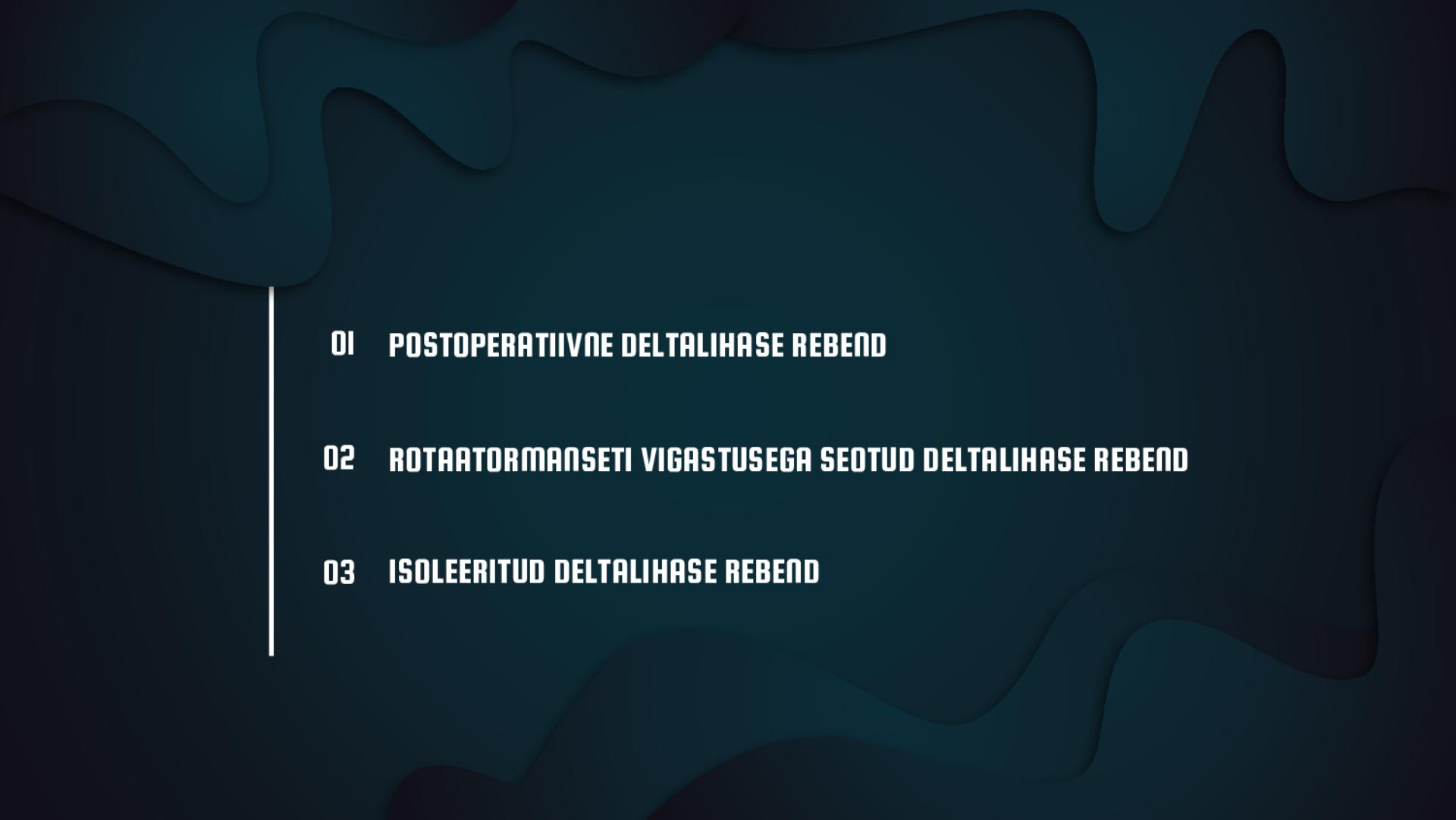
Deltalihas on innerveeritud aksillaamärvi poolt (C5 ja C6 närvijuured -> brahhiaalpleksuse tagumine juur)

MRT ilusast deltalihasest - tavapärase signaaliga, nii pindmine kui süvafastsia on jälgitavad

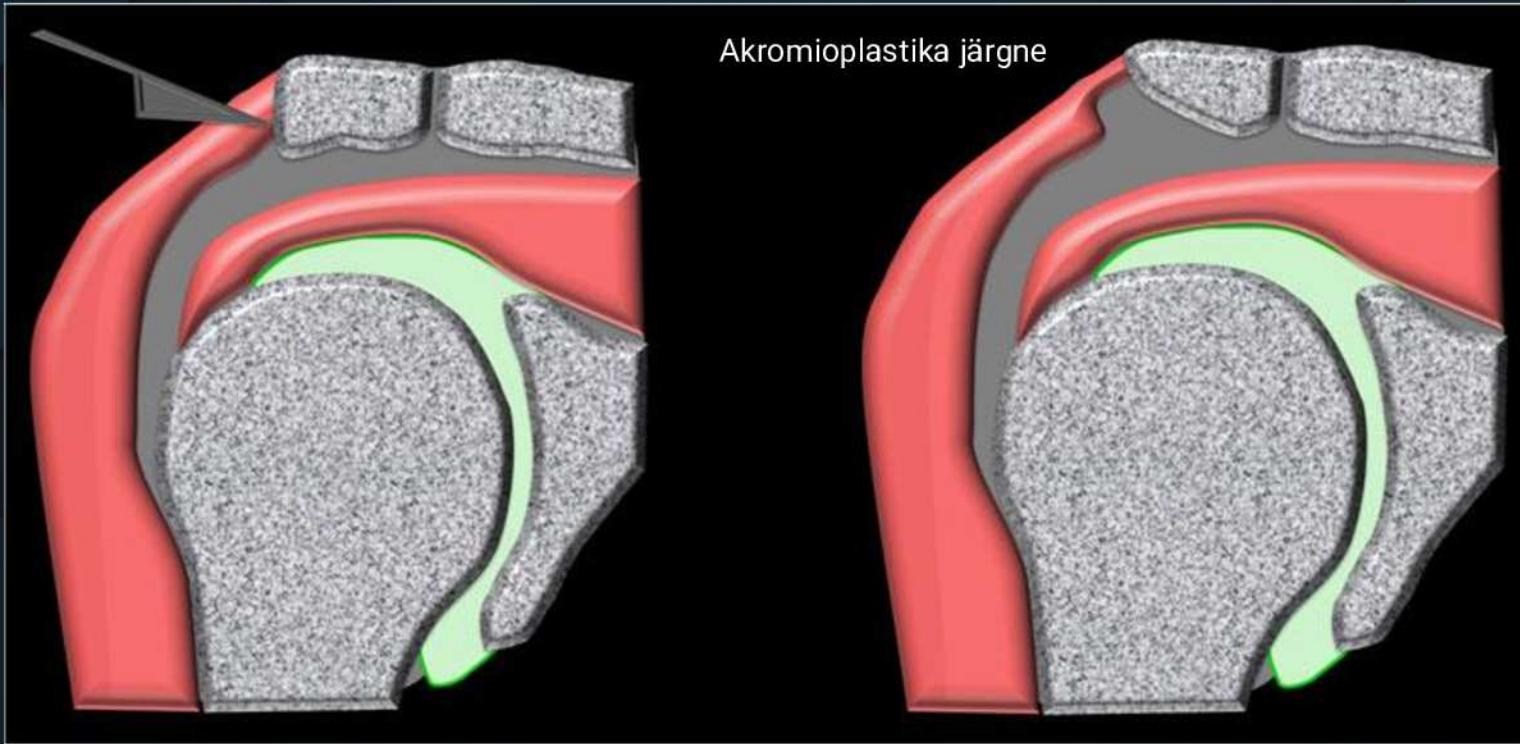

DELTALIHASE REBENDID

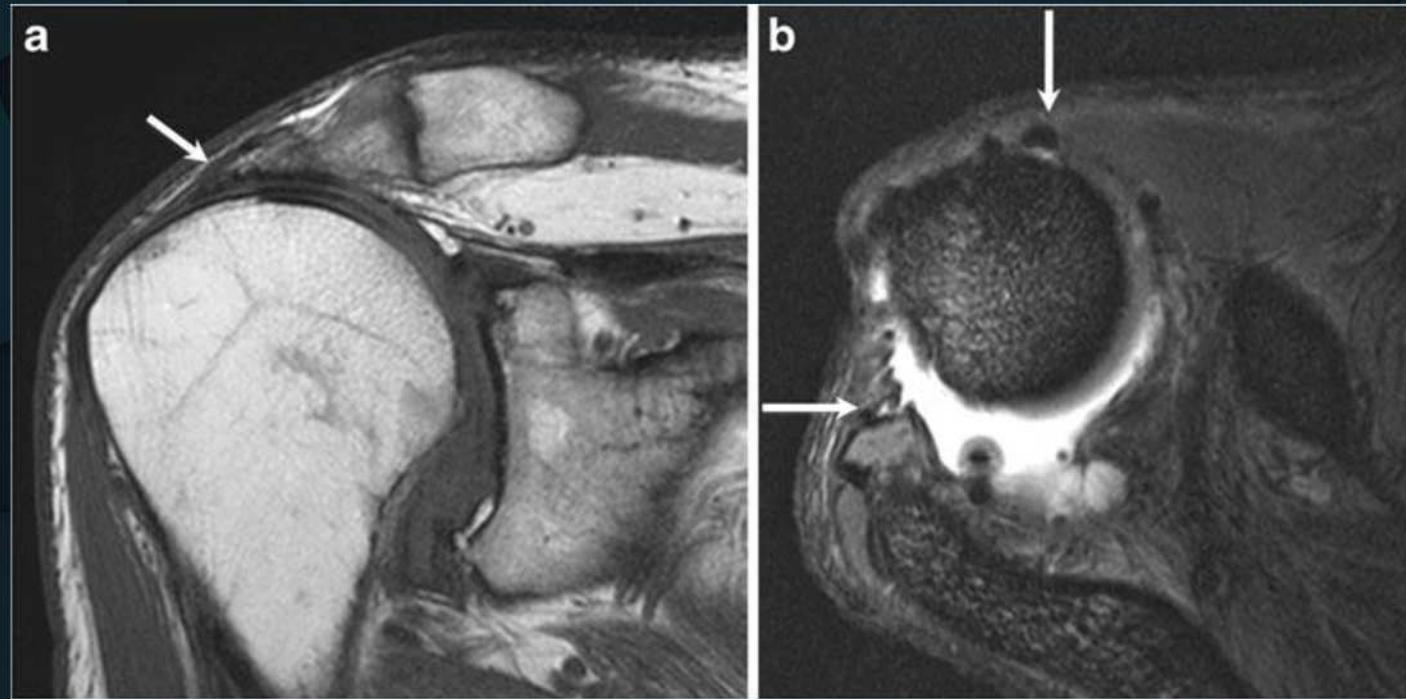
-
- 01 POSTOPERATIIVNE DELTALIHASE REBEND
  - 02 ROTAATORMANSETI VIGASTUSEGA SEOTUD DELTALIHASE REBEND
  - 03 ISOLEERITUD DELTALIHASE REBEND

POSTOPERATIIVNE DELTALIHASE REBEND

Akromioplastika järgne

POSTOPERATIIVNE DELTALIHASE REBEND

66 a. mees. Akromioplastikajärgne deltalihase keskmise osa proksimaalne rebend.

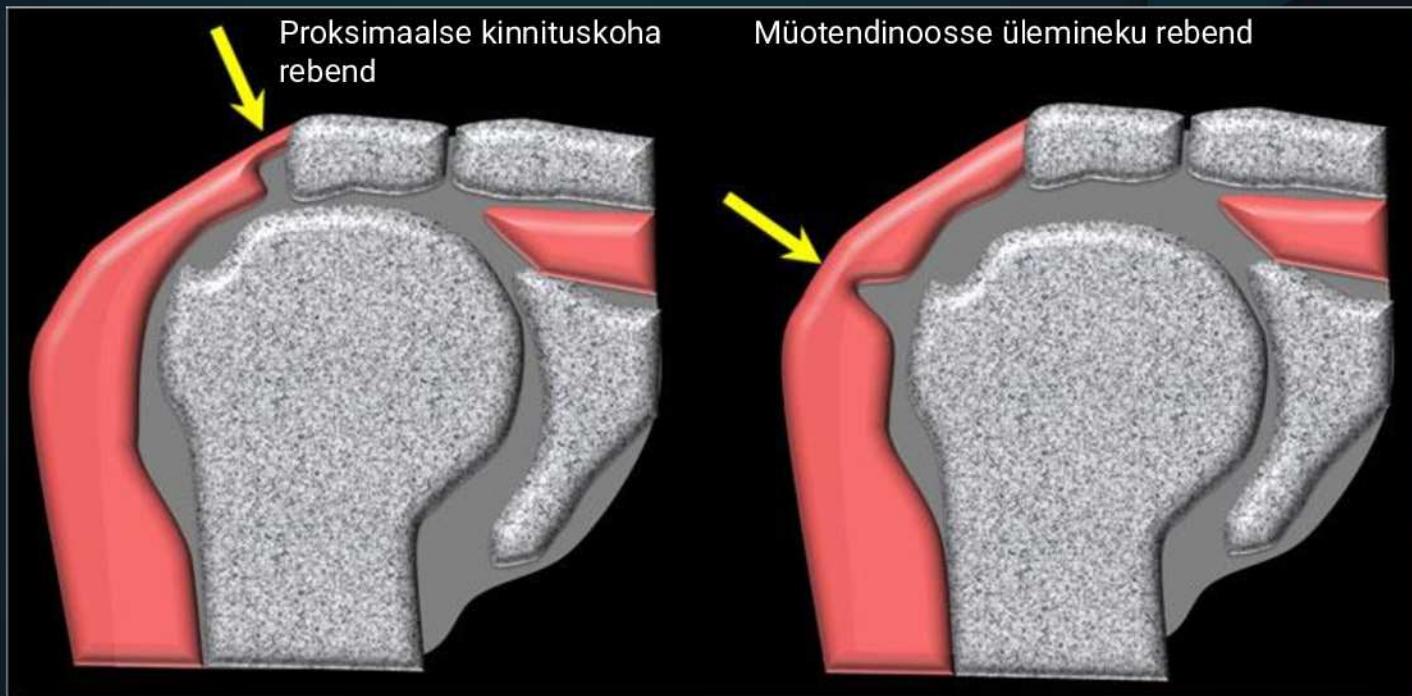

ROTAATORMANSETI VIGASTUSTEGA SEOTUD DELTALIHASE REBEND

Kõige sagedasem
deltalihase rebendi
põhjus.

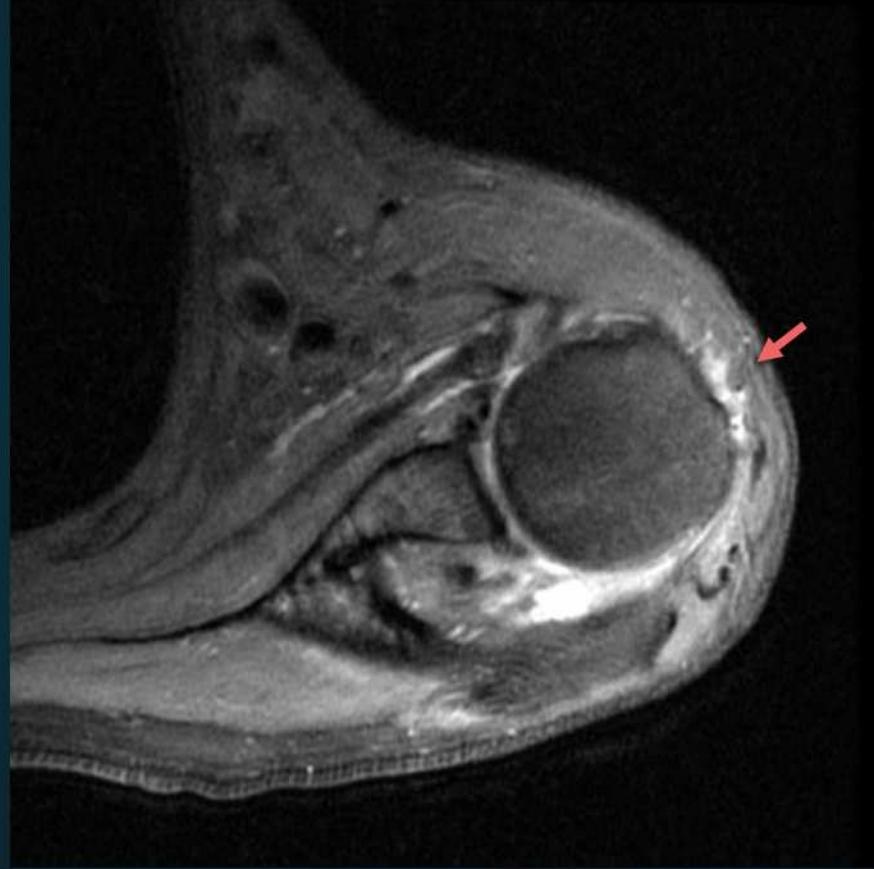
Proksimaalse
kinnituskoha rebend
on tingitud
õlavarreluu
kraniaalsest
subluksatsioonist.

Lihas-kõõluse üleminiku
piirkonnas on rebend
seotud tub. majuse
hõõrdumisega

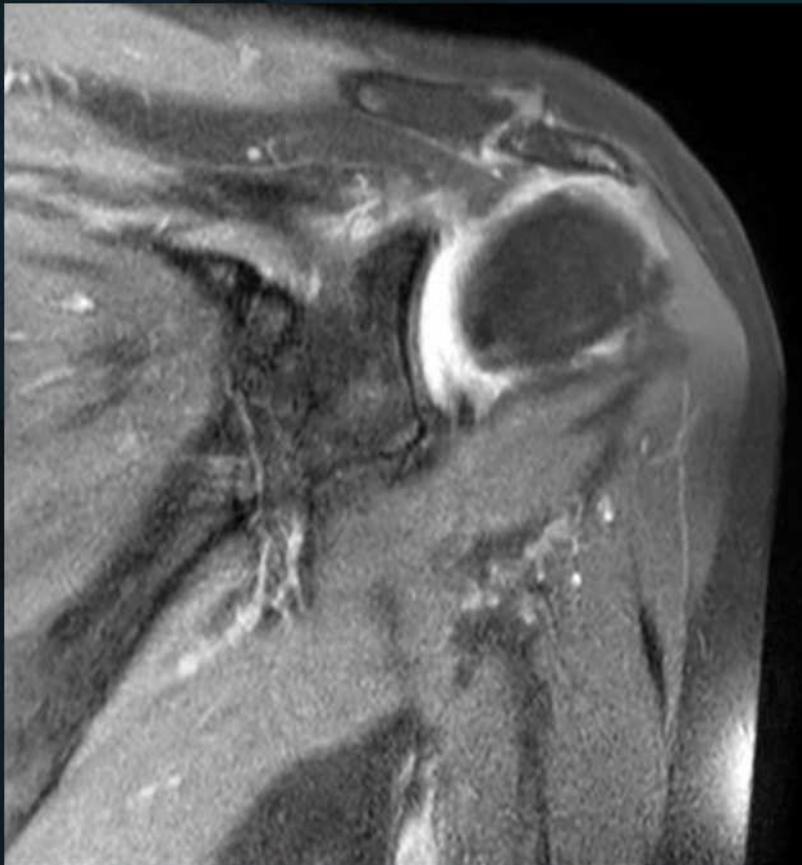

61 a. mees. Valu vasakus õlas käe funktsiooni piiratusega.

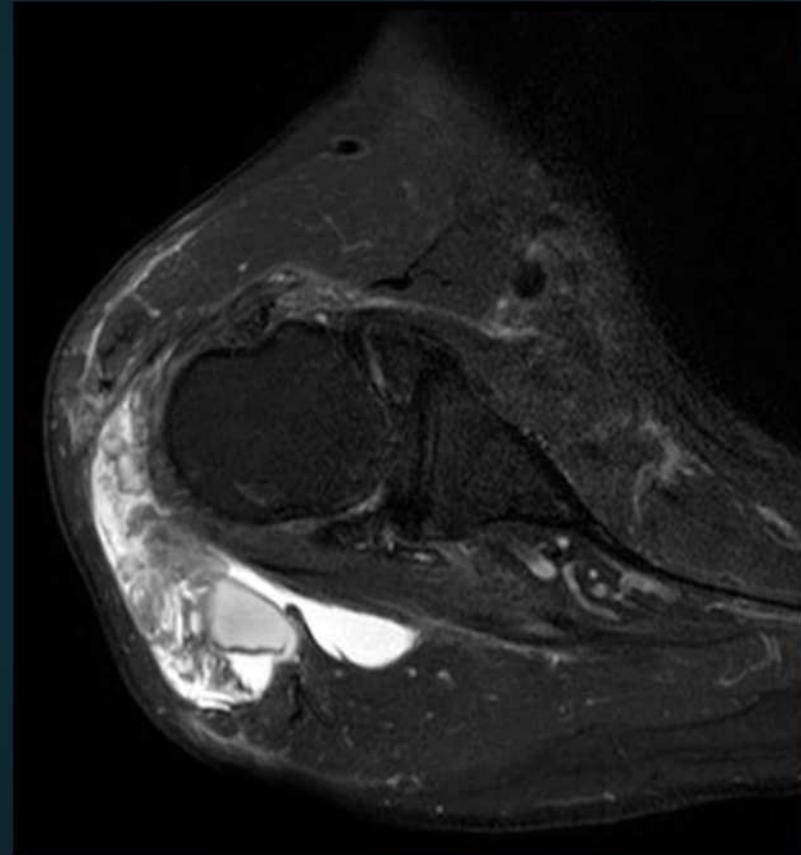
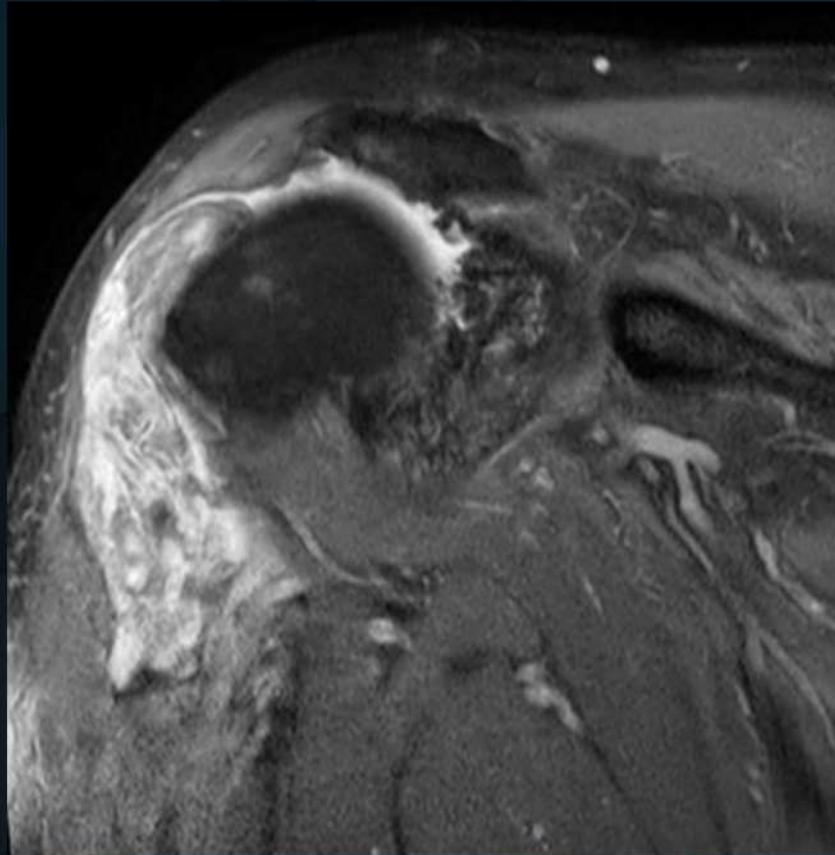
Deltalihase atroofia ja proksimaalne keskmise osa süvakiudude rebend. Lisaks ulatuslik rotaatormanseti vigastus ja õlavarreluu subluksatsioon kraniaalsele.

74 a. mees. Deltalihase proksimaalne keskmise osa rebend. Lisaks ulatuslik rotaatormanseti vigastus ja õlavarreluu subluksatsioon anteroorsele-kraniaalsele.

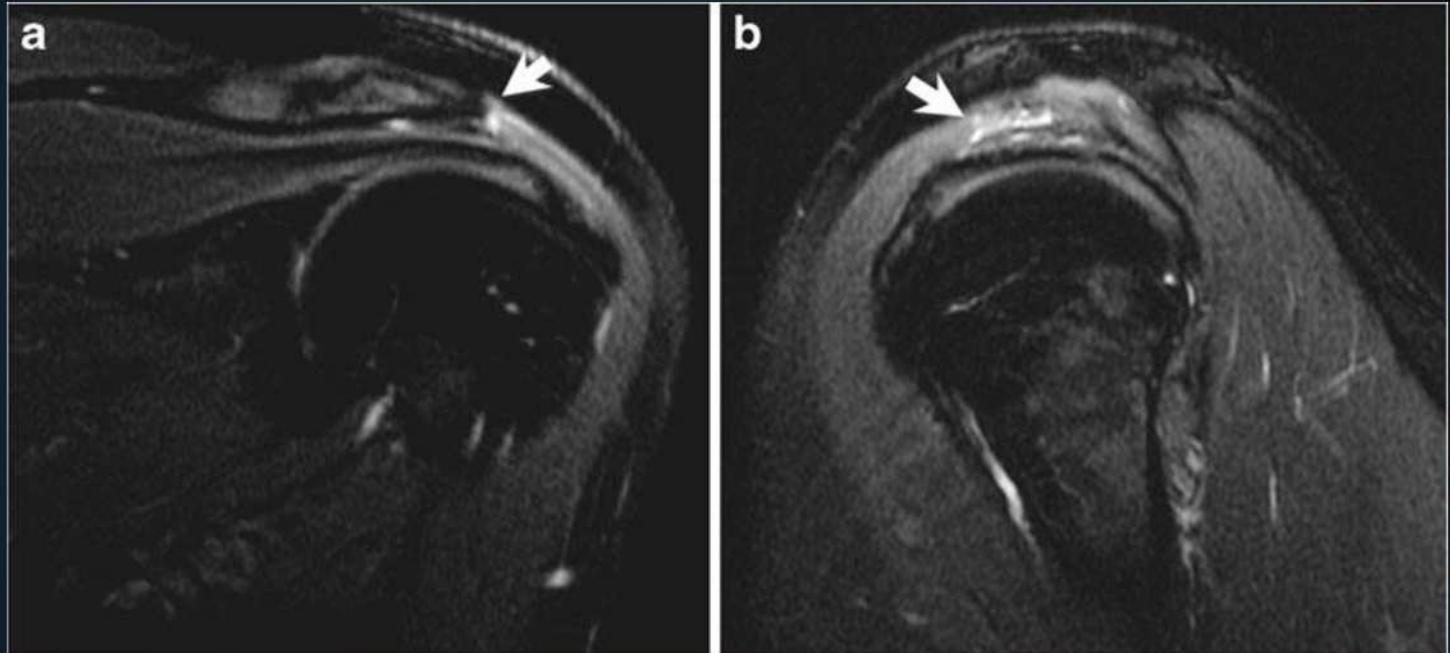

67 a. naine. Deltalihase proksimaalne keskmise osa rebend. Lisaks ulatuslik rotaatormanseti vigastus ja õlavarreluu subluksatsioon kraniaalsele, villonodulaarne sünoviit.

ISOLEERITUD DELTALIHASE REBEND

Isoleeritud vigastused ei ole sagedased. Neid on kirjeldatud spordivigastustega ja mootorsõiduki õnnetustel. Sagedamini on rebendid akromiaalses kinnituskohas.

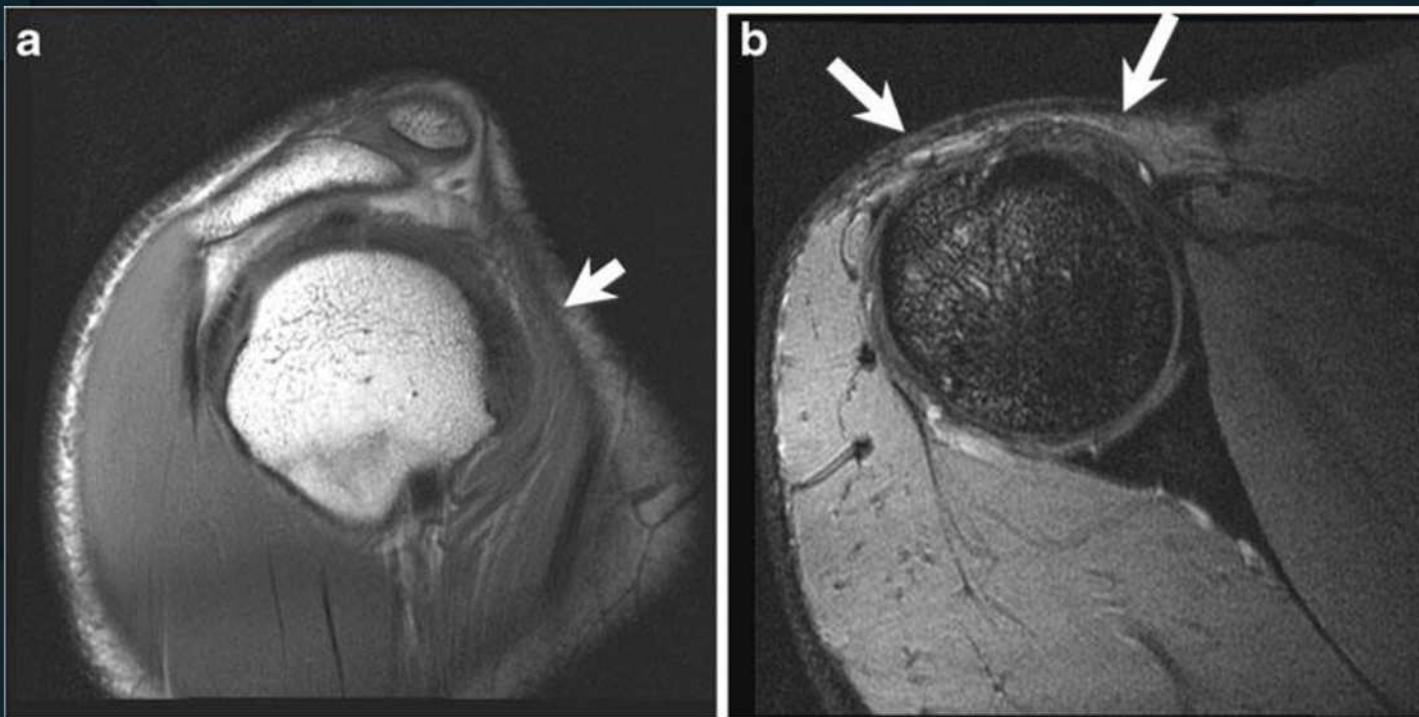
37 a. naine. Deltalihase proksimaalne keskmise osa rebend

DELTALIHASE NEUROGEENNE KAHJUSTUS

RASKE NÄRVIKAHJUSTUSE KORRAL TEKIB LIHASE DENERVATSIOON

MRT-I tüüpilised muutused: denervatsioonist lihase turse, millele järgneb lihase atroofia koos rasvdegeneratsiooniga

POSTTRAUMAATILINE LIHASE DENERVATSIOON

20 a. mees. Deltalihase eesmise ja keskmise osa atroofia. Anamneesis trauma - aksillaarnärvi isoleeritud eesmine haru vigastus.

PARSONAGE-TURNER SÜNDROOM

Viirusinfektsiooni või muu immunoloogilise põhjusega brahhiaalne neuriit.

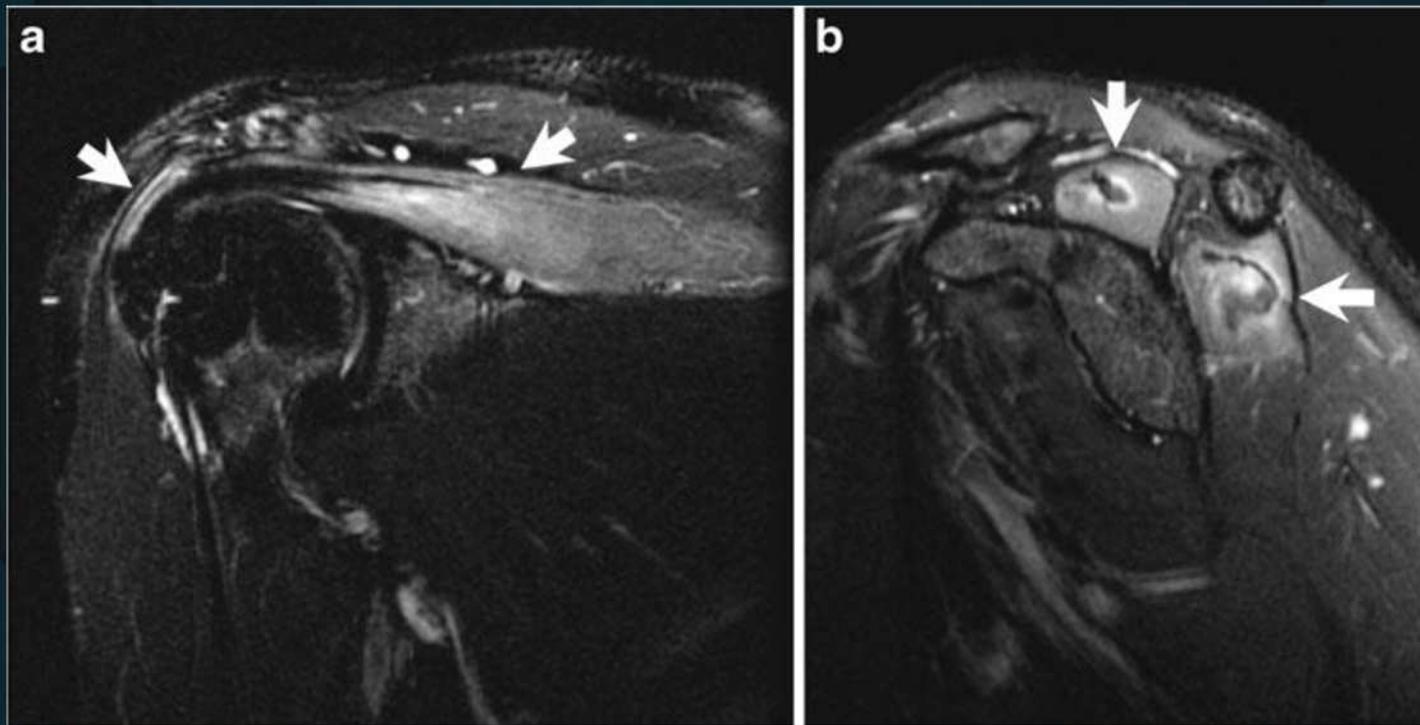
Keskealiste meeste haigus - väga tugev õla valu ilma traumata.

4 nädala jooksul valu taandub ja asendub lihasnõrkusega.

MRT-l lihase turse ja atroofia.

- Parsonage-Turneri sündroomi puhul on haaratud vähemalt **kahe närvi** innervatsioonialad.
- Supraskapulaarnärv (SSP ja ISP) 89-97% haaratud
- Aksillaarnärv (deltalihas ja teres minor) 30-50% haaratud

PARSONAGE-TURNER SÜNDROOM

37.a mees. SSP, ISP ja deltalihase denervatsiooni turse - vastab kahe närvi innervatsioonialale.

MUUD LEIUD

MÜOSIIT

TUUMORID JA MUUD KOLDELEIUD

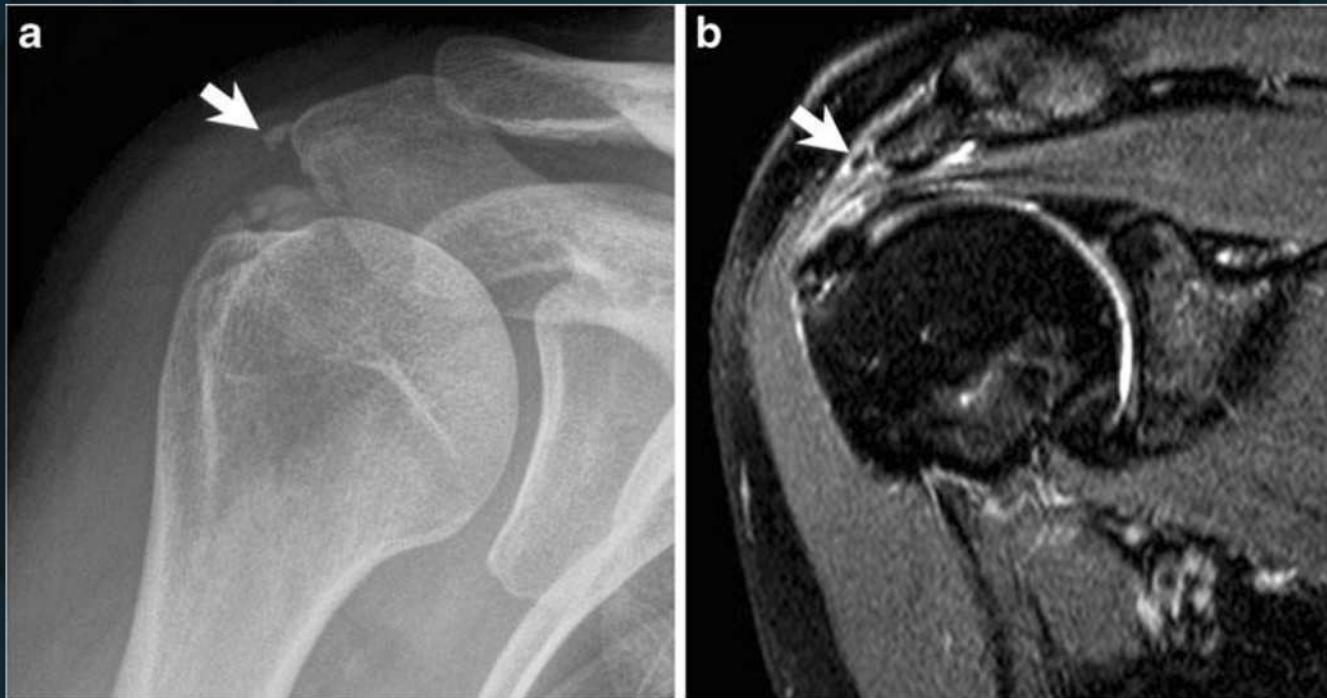
KALTSIFITSEERIV TENDIIIT

ENTESIIT

LIHASE KONTRAKTUUR (i/m süstimiste järgselt)

JNE

KALTSIFITSEERIV TENDINIIT

52. a mees. Deltalihase kinnituskoha lubjastus, mida ümbritseb lihase turse. Lisaks ka SSP kaltsifitseeriv tendiniit.

KOKKUVÕTE

Deltalihas on suurim õlapiirkonna lihas. Seda tuleks õlaliigese piltdiagnostikas rutiinselt hinnata – eriti ulatusliku rotaatormanseti vigastuse korral.

- Moser T, Lecours. J, Michaud J, Bureau NJ, Guillain R, Cardinal E. *The deltoid, a forgotten muscle of the shoulder*. Skeletal Radiology 2013.
- Garofalo, R, Flanagan B, Castagna A. *Massive irreparable rotator cuff tear and associated deltoid tear. Does the reverse shoulder arthroplasty and deltoid repair be a possible option of treatment?* Journal of Orthopaedic Sciece 2016
- Lui SK, Koh MM. *A rare case of pseudotumor deltoideus encountered in stroke rehabilitation*. Med J Malaysia Vol 74 No 4 August 2019
- [Deltoid Muscle Anatomy | AnatomyZone – YouTube](#)
- [Deltoid Muscle | Musculoskeletal Key](#)
- Pseudotumor deltoideus.
<https://radiopaedia.org/cases/84588>
- [Rehab for a Deltoid Injury | Laredo Sports Medicine Clinic](#)
- Presentation template by [Slidesgo](#)

KASUTATUD MATERJALID